

RD. 0006. 3. 2024

Projekt

z dnia 15 lutego 2024 r.

Zatwierdzony przez

WOJTA GMINY SOKOLNIKI

Sylwester Skrzypek

**UCHWAŁA NR LXX/.../24
RADY GMINY SOKOLNIKI**

z dnia lutego 2024 r.

w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) oraz art. 89 ust. 1 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900, poz. 1672, poz. 1718 i poz. 2005) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Podejmuje się zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach z końcem roku szkolnego 2023/2024, tj. z dniem 31 sierpnia 2024 r.

§ 2. Gmina Sokolniki zapewni dzieciom uczęszczającym do szkoły, o której mowa w § 1 uchwały możliwość kontynuowania nauki w oddziałach specjalnych w Szkole Podstawowej im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach wraz z dowozem, zgodnie z art. 39 ust. 4 i art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.

§ 3. Pracownicy Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach z dniem 1 września 2024 r., na mocy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) staną się pracownikami Szkoły Podstawowej im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach.

§ 4. Zobowiązuje się i upoważnia Wójta Gminy Sokolniki do wykonania czynności niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, w szczególności do zawiadomienia o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach – rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, Łódzkiego Kuratora Oświaty, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu oraz do wystąpienia do Łódzkiego Kuratora Oświaty i właściwych organizacji związkowych w celu uzyskania opinii w sprawie likwidacji szkoły.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokolniki.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRÁWNY

Radosław Ręczmar

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR LXX/...../24 RADY GMINY SOKOLNIKI

z dnia ... lutego 2024 r.

w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach

Mając na względzie chęć przedstawienia pełnego obrazu i przesłanek towarzyszących zamiarowi likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach nie sposób pominąć stanu faktycznego dotyczącego prowadzenia przez gminę Sokolniki szkoły, której to prowadzenia należy do zadań własnych powiatu. Wobec powyższego na wstępie omówiono stan faktyczny i podjęte działania przez władze gminy Sokolniki.

Gmina Sokolniki do dnia 31 sierpnia 2019 r. była organem prowadzącym dla Zespołu Szkół w Tyblach, do którego uczęszczało 23 uczniów. W wyniku kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 27 lutego 2019 r. przez Łódzkiego Kuratora Oświaty ustalono, że do Zespołu Szkół w Tyblach uczęszczą wyłącznie uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane na podstawie art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe. Byli to uczniowie, którzy pochodzili z różnych gmin powiatu wieruszowskiego i sieradzkiego, a uczniowie zamieszkali w obwodzie Szkoły Podstawowej w Tyblach od wielu lat realizowali obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Sokolnikach. Gmina Sokolniki, mając na względzie wyniki kontroli (w efekcie której bez udziału Wójta Gminy Sokolniki, ówczesny Kurator Oświaty wydał negatywną ocenę pracy dotychczasowemu dyrektorowi szkoły) oraz konieczność uporządkowania sytuacji prawno – organizacyjnej Zespołu Szkół w Tyblach, a także potrzebę w zakresie zapewnienia nauczania i wychowania dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, podjęła działania mające na celu przekształcenie dotychczasowej szkoły w szkołę podstawową specjalną, przy czym należy wskazać, że prowadzenie szkoły specjalnej jest zadaniem własnym powiatu, który nie zamierzał i nie prowadził szkoły podstawowej specjalnej na terenie powiatu wieruszowskiego. Z uwagi na całkowity brak współpracy z ówczesnym Kuratorem Oświaty i krótki czas na wypracowanie innych możliwości w zakresie kontynuacji nauczania dzieci z niepełnosprawnościami, władze gminy Sokolniki zwróciły się z prośbą do Powiatu Wieruszowskiego o przekazanie zadania własnego w zakresie prowadzenia placówki specjalnej – w konsekwencji w dniu 15 kwietnia 2019 r. zostało zawarte Porozumienie w sprawie przekazania przez Powiat Wieruszowski Gminie Sokolniki zadania publicznego z zakresu edukacji polegającego na założeniu i prowadzeniu publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2019 r., poz. 2582). Warunkiem zawarcia porozumienia było zastrzeżenie, że Powiat nie ponosi żadnych konsekwencji finansowych z tytułu przekazanego zadania, a wszystkie koszty wynikające z tytułu prowadzenia szkoły ponosi Gmina – co zostało uregulowane w § 4 i § 5 przedmiotowego porozumienia. Z dniem 1 września 2019 roku, na mocy Uchwały Nr IX/57/19 Rady Gminy Sokolniki z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w Tyblach, gmina Sokolniki stała się organem prowadzącym Szkołę Podstawową Specjalną w Tyblach.

Gmina Sokolniki z uwagi na bardzo wysokie koszty funkcjonowania Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach względem innych szkół funkcjonujących na terenie Gminy, zwróciła się w dniu 30 czerwca 2023 r. do Zarządu Powiatu Wieruszowskiego z propozycją zmiany porozumienia w zakresie uchylenia § 4 oraz zmiany § 5, poprzez nadanie mu następującego brzmienia: „§5. Powiat zobowiązuje się do pokrycia różnicy pomiędzy subwencją oświatową otrzymywaną na dzieci uczęszczające do szkoły, a faktycznymi kosztami jej prowadzenia, począwszy od roku szkolnego 2023/2024”. W przedmiotowym piśmie wskazano,

że propozycja zmiany obowiązującego porozumienia wynika z bardzo wysokich kosztów prowadzenia szkoły specjalnej, których gmina Sokolniki nie jest w stanie w dalszym ciągu ponosić, a od początku funkcjonowania szkoły, samorząd gminy Sokolniki dołożył prawie 1 mln zł do placówki, której prowadzenie jest zadaniem własnym powiatu. Ponadto wskazano, że w przypadku braku zgody na powyższe, Gmina proponuje przejęcie prowadzenia szkoły specjalnej. Wójt Gminy Sokolniki poinformował również Zarząd Powiatu Wieruszowskiego, że brak zgody na partycypację w kosztach, albo na przejęcie prowadzenia szkoły zmusi Gminę do rozwiązania porozumienia w sprawie przekazania do realizacji zadania własnego powiatu. Zarząd Powiatu Wieruszowskiego pismem z dnia 26 lipca 2023 r. poinformował, że nie widzi możliwości współfinansowania prowadzenia szkoły i nie widzi możliwości przejęcia placówki ze względu na brak bazy lokalowej, kadry, a przede wszystkim zbyt małej liczebności uczniów szkoły. Z uwagi na stanowisko Zarządu Powiatu, Wójt Gminy Sokolniki na spotkaniu z radnymi Rady Gminy Sokolniki omówił intencje Zarządu, co w konsekwencji spowodowało podjęcie decyzji o przygotowaniu projektu uchwały w sprawie wypowiedzenia porozumienia i wypracowanie argumentów za przystąpieniem do likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach, które przedstawiono poniżej, tj.:

- właściwość organu prowadzącego;
- mała liczba uczniów, w tym tylko dwoje zamieszkujących gminę Sokolniki;
- bardzo wysokie koszty prowadzenia szkoły specjalnej i nieproporcjonalne względem innych placówek z terenu gminy Sokolniki;
- duże oczekiwania rodziców w zakresie uruchomienia klubu dziecięcego;
- pozyskanie środków finansowych na utworzenie klubu dziecięcego.

Wobec tego Rada Gminy Sokolniki Uchwałą Nr LXV/374/23 w dniu 17 lipca 2023 r. upoważniła Wójta Gminy Sokolniki do rozwiązania porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Wieruszowskim, co zostało wykonane pismem z dnia 31 lipca 2023 r. Powyższe spowodowało, że gmina Sokolniki z dniem 1 września 2024 r. utraci formalno – prawną możliwość prowadzenia szkoły specjalnej, jako zadanie własne powiatu.

Z uwagi na powyższe oraz pojawiające się w przestrzeni publicznej informacje o zamiarze likwidacji szkoły, Wójt Gminy Sokolniki przeprowadził rozmowę z przedstawicielami nauczycieli i pracowników szkoły, podczas której oświadczył, że najważniejszą dla Gminy sprawą jest zapewnienie dzieciom kontynuacji nauczania w placówce, która spełni wymagania wskazane w orzeczeniach. Zapewniono również, że Gmina zobowiązuje się do realizacji dowozu uczniów do szkoły, która zajmie się dalszym kształceniem i opieką (w porozumieniu z gminami według miejsca zamieszkania dziecka), jak również, że Urząd Gminy w Sokolnikach przeprowadzi rozmowy z dyrektorami szkół z sąsiednich gmin, w celu ich zatrudnienia (nauczycieli i pracowników szkoły) po likwidacji placówki. Poinformowano również, że Gmina nawiązała współpracę z Zespołem Szkół Specjalnych w Wieluniu, która to miałyby przyjąć uczniów ze szkoły w Tyblach.

W ubiegłym roku przeprowadzono również rozmowy z rodzicami uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach. Mając na względzie chęć likwidacji szkoły w warunkach szacunku i pełnego zrozumienia dla uczniów i ich rodziców, Urząd Gminy zorganizował spotkanie wyjazdowe do szkoły specjalnej w Wieluniu, która docelowo miała przyjąć dzieci likwidowanej placówki. Urząd zaoferował bezpłatny transport autobusem, którym w przyszłości miały być przewożone dzieci. Z oferty skorzystało jedynie 4 rodziców, którzy zdecydowali się na obejrzenie szkoły w Wieluniu i przeprowadzenie rozmowy z dyrektorem i nauczycielami tej placówki. Pomimo argumentów i prób

zapewnienia jeszcze lepszych warunków nauki, kolejne spotkania z rodzicami nie przyniosły efektów i zrozumienia – przedstawiciele rodziców stali na stanowisku, że nie wyrażają zgody na likwidację szkoły ze względu na przywiązanie ich dzieci do tego budynku, dobrą współpracę z gronem pedagogicznym i bliskie położenie szkoły względem miejsca zamieszkania dzieci. Rodzice nie przyjmowali również argumentu Wójta, że przeniesienie ich dzieci do najlepszej placówki w regionie - Zespołu Szkół Specjalnych w Wieluniu umożliwi ich dzieciom kontynuację nauki po ukończeniu szkoły podstawowej w Branżowej Szkole Specjalnej I Stopnia lub Szkole Specjalnej Przystosabiającej do Pracy.

W styczniu 2024 r. Wójt Gminy Sokolniki przedstawił również propozycję przeniesienia uczniów do Szkoły Podstawowej z oddziałami specjalnymi w Wieruszowie. Propozycja nie spotkała się z akceptacją rodziców.

Wójt Gminy Sokolniki wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców, uczniów oraz nauczycieli Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach, dokonując ponownej analizy prawnej i możliwości gminy Sokolniki, w dniu 13 lutego 2024 r. przedstawił rodzicom uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach propozycję przeniesienia uczniów do Szkoły Podstawowej im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach, która prowadzi oddziały specjalne w myśl art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.), a z dniem 1 września 2024 r. będzie również prowadziła zajęcia edukacyjne w budynku po zlikwidowanej szkole specjalnej.

Przechodząc do uzasadnienia podjęcia zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach, należy wspomnieć, że zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących m.in. tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek, a co najistotniejsze – zasadniczym elementem wyznaczającym pozycję ustrojową jednostek samorządu terytorialnego jest ich samodzielność, podlegająca ochronie sądowej (art. 163 i art. 165 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym).

Główną przesłanką uzasadniającą podjęcie decyzji w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach jest kwestia ponoszenia bardzo wysokich kosztów prowadzenia szkoły względem innych placówek. Z danych posiadanych przez Gminę jednoznacznie wynika, że największy niedobór na ucznia w ostatnich latach ma miejsce w Szkole Podstawowej Specjalnej w Tyblach. Najbardziej znaczącym wydatkiem są wynagrodzenia nauczycieli i pochodne wynagrodzeń, a także bieżące koszty funkcjonowania placówki. Otrzymywana subwencja oświatowa nie wystarcza na pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach – różnica pokrywana jest z budżetu Gminy, a więc z podatków mieszkańców gminy Sokolniki. Od września 2019 r. z budżetu Gminy do funkcjonowania placówki dołożono kwotę 1.231.714,24 zł. Rozbudowana sieć szkół na terenie gminy Sokolniki sprawia, że tylko w ubiegłym roku na oświatę z dochodów własnych wydatkowano ponad 3,6 mln zł. Przy czym należy wskazać, że kształcenie w pozostałych szkołach odbywa się w klasach łączonych, z ograniczoną liczbą godzin świetlicy i biblioteki, a w żadnej szkole nie funkcjonuje sekretariat – wszystkie te zadania realizują dyrektorzy szkół. Zestawienie dotyczące kosztów funkcjonowania placówek oświatowych w latach 2019 – 2023 na terenie Gminy przedstawiono poniżej.

2019 rok					
	ZS Pichlice	ZS Ochędzyn	ZS Walichnowy	SPS Tyble	ZS Sokolniki
Dochody	779.977,03	600.806,35	1.055.628,01	989.717,90	2.053.729,18
Wydatki	1.281.088,89	1.123.222,26	1.703.400,05	1.076.439,37	3.035.126,24
Różnica	- 501.111,86	- 522.415,91	- 647.772,04	- 86.721,47	- 981.397,06
Liczba uczniów	104	77	147	23	273
Niedobór na ucznia	- 4.818,38	- 6.784,62	- 4.406,61	- 3.770,50	- 3.594,86
2020 rok					
	ZS Pichlice	ZS Ochędzyn	ZS Walichnowy	SPS Tyble	ZS Sokolniki
Dochody	1.136.411,72	668.183,96	962.840,47	887.152,89	1.954.452,34
Wydatki	1.198.548,68	1.145.915,42	1.544.066,04	1.169.601,89	2.881.529,22
Różnica	- 62.136,96	- 477.731,46	- 581.225,57	- 282.449,00	- 927.076,88
Liczba uczniów	110	88	112	18	248
Niedobór na ucznia	- 564,88	- 5.428,77	- 5.189,51	- 15.691,61	- 3.738,21
2021 rok					
	ZS Pichlice	ZS Ochędzyn	ZS Walichnowy	SPS Tyble	ZS Sokolniki
Dochody	1.112.821,83	660.662,61	1.080.556,57	949.507,15	2.003.453,51
Wydatki	1.342.698,98	1.303.296,32	1.817.042,38	1.252.508,59	3.361.261,87
Różnica	- 229.877,15	- 642.633,71	- 736.485,81	- 303.001,44	- 1.357.808,36
Liczba uczniów	104	90	111	17	294
Niedobór na ucznia	- 2.210,36	- 7.140,37	- 6.635,01	- 17.823,61	- 4.618,40
2022 rok					
	ZS Pichlice	ZS Ochędzyn	ZS Walichnowy	SPS Tyble	ZS Sokolniki
Dochody	1.197.953,18	791.375,25	1.120.819,22	989.159,66	2.186.851,61
Wydatki	1.544.452,97	1.373.694,06	1.962.823,79	1.201.456,69	3.571.278,15
Różnica	- 346.499,79	- 582.318,81	-842.004,57	- 212.297,03	- 1.384.426,54

Liczba uczniów	103	82	120	17	289
Niedobór na ucznia	- 3.364,08	- 7.101,45	- 7.016,70	- 12.488,06	- 4.790,40
2023 rok					
	ZS Pichlice	ZS Ochędzyn	ZS Walichnowy	SPS Tyble	ZS Sokolniki
Dochody	1.406.097,70	957.474,21	1.497.908,06	1.121.160,69	2.436.318,20
Wydatki	1.686.503,40	1.587.857,27	2.282.174,71	1.468.405,99	4.009.848,45
Różnica	- 280.405,70	- 630 383,06	- 784.266,65	- 347.245,30	- 1.573.530,25
Liczba uczniów	98	82	117	18	292
Niedobór na ucznia	- 2861,28	- 7687,60	- 6.703,13	- 19.291,41	- 5.388,80

W Szkole Podstawowej Specjalnej w Tyblach obecnie naukę pobiera jedynie 18 uczniów, którzy posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na stwierdzoną niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz z niepełnosprawnościami ruchowymi i innymi wskazanymi w orzeczeniach. Na potrzeby funkcjonowania szkoły zatrudnionych jest aż 12 nauczycieli, z czego 9 nauczycieli zatrudnionych jest w pełnym wymiarze wraz z godzinami ponadwymiarowymi oraz 2 pracowników obsługi. W tym miejscu należy wskazać, że tylko dwoje uczniów zamieszkuje gminę Sokolniki – pozostałe dzieci są mieszkańcami ościennych gmin z terenu powiatu wieruszowskiego. Liczba uczniów w ostatnich 3 latach nie zwiększa się, a w przeciągu dwóch najbliższych lat, szkołę opuści co najmniej dwoje uczniów ze względu na osiągnięty wiek.

Następnym argumentem w zakresie likwidacji Szkoły jest właściwość organu do prowadzenia placówki. Zgodnie z art. 8 ust. 16 ustawy Prawo oświatowe, zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych (...), należy do zadań własnych powiatu (...). Prowadzenie szkoły specjalnej przez powiaty nie jest jednak zadaniem obligatoryjnym, gdyż przepis art. 127 ust. 15 ustawy Prawo oświatowe określa, że jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę, który dysponuje wolnymi miejscami. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę, który dysponuje wolnymi miejscami, nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły. Brak obowiązku realizacji zadania własnego przez powiaty powoduje, że zadania te prowadzą mniejsze jednostki – tak jak ma to miejsce w przypadku gminy Sokolniki, albo na terenie danego powiatu nie występuje szkolnictwo odpowiednie dla dzieci ze szczególnymi potrzebami. Realizowanie zadania za powiat, a tym samym finansowanie nauczania dzieci niebędących mieszkańcami gminy Sokolniki, nie jest już możliwe ze względu na ograniczenie w ostatnich latach przez ustawodawcę dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto finansowanie nauczania dzieci niebędących mieszkańcami Gminy nie ma racjonalnego uzasadnienia z punktu widzenia jej ustawowych zadań.

Ostatnim czynnikiem uzasadniającym podjęcie decyzji o likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach jest potrzeba prowadzenia klubu dziecięcego na terenie gminy Sokolniki, na co wielokrotnie wskazywali mieszkańcy. W ubiegłym roku, gmina Sokolniki

złożyła wniosek w ramach naboru wniosków o dofinansowanie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022-2029. W efekcie, przyznano środki finansowe w wysokości 976.812,02 zł na utworzenie 24 miejsc opieki w klubie dziecięcym. Celem inwestycji jest utworzenie na terenie gminy Sokolniki pierwszego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, zwłaszcza że na terenie powiatu wierszowskiego funkcjonują jedynie dwie tego typu placówki publiczne, które zapewniają profesjonalną opiekę i wychowanie najmłodszych dzieci. Przedsięwzięcie stanowi również element rozwoju infrastruktury społecznej w zakresie edukacji, na którą wskazuje Strategia Rozwoju Gminy Sokolniki na lata 2021-2030. W ocenie Samorządu Gminy Sokolniki, prowadzenie dodatkowej placówki wychowawczej (klubu dziecięcego), będzie wiązało się z koniecznością angażowania dodatkowych środków finansowych z budżetu Gminy do funkcjonowania placówki, co nie jest możliwe z uwagi na ponoszenie wydatków w związku z prowadzeniem szkoły specjalnej, do której praktycznie uczęszczają dzieci niebędące mieszkańcami gminy Sokolniki.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.) szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. Szkoła publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. W doktrynie, jak i orzecznictwie utarł się pogląd, że spoczywające na gminie obowiązki w zakresie zapewnienia dzieciom i młodzieży prawa do kształcenia się oraz do wychowania i opieki, stosownie do wieku i osiągniętego rozwoju, mają charakter dyrektyw o charakterze ogólnym. Nie można z nich wyprowadzić szczegółowych standardów (poza tymi, o których mowa w przepisach Prawa oświatowego), dotyczących zapewnienia warunków realizacji obowiązku szkolnego, nie tylko w zakresie samego nauczania, ale również co do warunków nauczania (lokalowych czy innych), które mogłyby być wykorzystane jako dodatkowe kryteria oceny zasadności decyzji o likwidacji szkoły, połączonej z przeniesieniem nauczania dzieci tej szkoły do innej placówki. W powyższym przepisie chodzi więc o gwarancję możliwości kontynuowania nauki w szkole publicznej tego samego typu, a nie o gwarancję porównywalnych lub nawet lepszych warunków kontynuowania nauki. Jak słusznie wskazuje autor komentarza do ustawy - Prawo oświatowe, przy wykładni terminu "typ szkoły" należy kierować się przede wszystkim treścią art. 18 ust. 1 tej ustawy. Zatem szkołami różnych typów będą: szkoła podstawowa, a także poszczególne "podtypy" szkół ponadpodstawowych (np. technikum i liceum ogólnokształcące). Nie są natomiast szkołami różnych typów np.: szkoła podstawowa specjalna, szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi, szkoła podstawowa sportowa (M. Pilich [w:] A. Olszewski, M. Pilich, Prawo oświatowe. Komentarz, wyd. III, Warszawa 2022, art. 91).

Uczniowie likwidowanej szkoły będą mieli zapewnioną możliwość kontynuacji nauczania w oddziałach specjalnych w Szkole Podstawowej im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach, dla której organem prowadzącym jest również gmina Sokolniki. Szkoła Podstawowa w Walichnowach z oddziałami specjalnymi wraz z Przedszkolem Samorządowym wchodzi w skład Zespołu Szkół w Walichnowach. W Szkole Podstawowej w Walichnowach znajduje się wystarczająca ilość pomieszczeń do prowadzenia wszystkich zajęć objętych ramowym planem nauczania i wynikających

z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Szkoła jest dostosowana do potrzeb uczniów niepełnosprawnych – podjazdy dla osób niepełnosprawnych. Obiekt jest w bardzo dobrym stanie technicznym, posiada dobrą bazę dydaktyczną dostosowaną do realizacji nowej podstawy programowej. Posiada nowoczesnie wyposażone klasopracownie: biologiczno-geograficzną, językową, jak również tablice i monitory interaktywne oraz salę gimnastyczną, plac zabaw na świeżym powietrzu i dziennik elektroniczny. Szkoła posiada wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną. W szkole prężnie działa Samorząd Uczniowski wraz z kołem Wolontariatu. Z ich inicjatywy organizowane są akcje charytatywne oraz okolicznościowe uroczystości z udziałem społeczności szkolnej. Co najistotniejsze dla uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli likwidowanej szkoły, Szkoła Podstawowa im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach z dniem 1 września 2024 r. wzbogaci się o dodatkową lokalizację prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w budynku pod adresem Tyble 50A, 98 – 420 Sokolniki (obecny budynek Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach). Budynek, który będzie pełnił dodatkową lokalizację prowadzenia zajęć dydaktycznych, spełnia wszystkie wymagania niezbędne do prowadzenia nauczania dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W budynku znajdują się: 4 sale lekcyjne, sala zajęć rewalidacyjno – wychowawczych, sala zajęć integracji sensorycznej i doświadczenia świata, biblioteka, wydzielone miejsce do zajęć ruchowych, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora, zaplecze kuchenne, 3 sanitariaty. Sale zajęć wyposażone są w odpowiedni sprzęt i pomoce dydaktyczne. W budynku wydzielona jest stołówka, która umożliwi również podgrzewanie posiłków dla dzieci. Obok budynku znajduje się plac zabaw, a cały teren jest ogrodzony. Powstanie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych w budynku po likwidowanej Szkole Podstawowej Specjalnej w Tyblach, a więc kontynuowanie nauczania w tym samym budynku, z tymi samymi nauczycielami spowoduje brak konieczności adaptacji uczniów i zachwianie poczucia bezpieczeństwa, co pozytywnie wpłynie na stan psychiczny dzieci, jak i ich rodziców. Należy przy tym zauważyć, że dla uczniów likwidowanej szkoły w Tyblach nie nastąpi zmiana, która współistniałaby z koniecznością odnalezienia się w nowych rolach społecznych w nieznanym dziecku otoczeniu. W ocenie organu prowadzącego przeniesienie uczniów likwidowanej szkoły, do szkoły która posiada strukturę szkoły ogólnodostępnej przyniesie korzyści uczniom z niepełnosprawnością. Taka sytuacja stworzy możliwość funkcjonowania uczniów ze sprawnymi rówieśnikami podczas organizowanych wspólnie apeli, czy innych wewnątrzszkolnych i gminnych uroczystości, co pozytywnie wpłynie na rozwój emocjonalno-społeczny i przelamywanie słabości, a przede wszystkim uświadomienie, że niepełnosprawność nie czyni nikogo gorszymi. W celu umożliwienia Dyrektorowi Zespołu Szkół w Walichnowach, do którego należy Szkoła Podstawowa im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach sprawowanie realizacji nadzoru pedagogicznego, organ prowadzący wrazi zgodę na utworzenie stanowiska wicedyrektora lub innego stanowiska kierowniczego.

Kwestię dotyczącą rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem reguluje art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.), który stanowi, że w razie całkowitej likwidacji szkoły, dyrektor rozwiązuje z nauczycielem stosunek pracy. Nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania, z którym rozwiązano stosunek pracy, przysługuje odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, z kolei jeśli nauczyciel był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, przysługują mu świadczenia określone w przepisach o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. W Szkole Podstawowej Specjalnej w Tyblach zatrudnionych jest 4 nauczycieli dyplomowanych, 6 nauczycieli mianowanych, 1 nauczyciel kontraktowy oraz nauczyciel

początkujący, którzy posiadają duże doświadczenie oraz wymagane kwalifikacje do prowadzenia zajęć z dziećmi posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Z uwagi, iż uczniowie likwidowanej szkoły są przyzwyczajeni do swoich nauczycieli, co wielokrotnie było sygnalizowane przez rodziców, a ich kwalifikacje w pełni spełniają wymagania do ich nauczania nie przewiduje się rozwiązania dotychczasowych stosunków pracy. Wszyscy pracownicy (pedagogiczni i niepedagogiczni) likwidowanej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach na mocy art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, przejdą do Zespołu Szkół w Walichnowach. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że jeżeli cele lub zadania szkoły, uczniów, ewentualnie także mienie przejmuje inna szkoła, dochodzi do przejścia zakładu pracy na nowego pracodawcę w rozumieniu art. 23¹ ustawy Kodeks pracy. Takie stanowisko zostało zaprezentowane m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z 2.03.2005 r., I PK 27 1/04, w wyroku Sądu Najwyższego z 26.01.2000 r., I PKN 489/99 oraz w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 15.11.2013 r., VI Pa 88/13.

Z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z 15.03.2016 r., II PK 26/15 podkreślono, że przejście szkoły, wchodzącej w skład zespołu szkół przez inny zespół szkół, wywołuje dla zatrudnionych w tej szkole nauczycieli konsekwencje z art. 23¹ § 1 k.p., jeżeli nowy pracodawca przejął zadania zlikwidowanego zespołu szkół w zakresie, w jakim nauczyciel je wykonywał przed tym przejściem. Na podstawie art. 23¹ § 1 k.p., w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, czyli pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zatrudnionych na umowy o pracę obowiązują dotychczasowe warunki pracy w ramach kontynuowanych stosunków pracy. Zgodnie z art. 23¹ § 3 k.p. jeżeli u pracodawców – w zespołach szkół - nie działają zakładowe (międzyzakładowe) organizacje związkowe, dotychczasowy i nowy pracodawca (dyrektorzy obydwu zespołów) informują na piśmie swoich pracowników o przewidywanym terminie przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę, jego przyczynach, prawnych, ekonomicznych oraz socjalnych skutkach dla pracowników, a także zamierzonych działaniach dotyczących warunków zatrudnienia pracowników, w szczególności warunków pracy, płacy i przekwalifikowania; przekazanie informacji powinno nastąpić co najmniej na 30 dni przed przewidywanym terminem przejścia zakładu pracy do przejmującego zespołu szkół. Ponadto na podstawie art. 23¹ § 5 w związku z § 4 zdanie 2 k.p. pracodawca, z dniem przejścia zakładu pracy, jest obowiązany zaproponować nowe warunki pracy i płacy pracownikom świadczącym dotychczas pracę na innej podstawie niż umowa o pracę (dotyczy to nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania) oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego pracownicy mogą złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. W razie nieuzgodnienia nowych warunków pracy i płacy dotychczasowy stosunek pracy rozwiązuje się z upływem okresu równego okresowi wypowiedzenia, liczonego od dnia, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków, lub od dnia, do którego mógł złożyć takie oświadczenie. Rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie powoduje dla pracownika skutki, jakie przepisy prawa pracy wiążą z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem. W dniu 14 lutego 2024 r. podczas spotkania z gronem pedagogicznym przedstawiono powyższą propozycję, która uzyskała aprobatę pracowników Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach.

Spoczywający na gminie obowiązek w zakresie zapewnienia dzieciom i młodzieży prawa do kształcenia jest nierozdzielnie związany z zapewnieniem dowozu uczniów do placówki, o którym mowa w art. 39 i art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.). Od początku funkcjonowania Szkoły Podstawowej

Specjalnej w Tyblach, gmina Sokolniki realizuje na szeroką skalę dowóz uczniów do szkoły z terenu całego powiatu wierzuszowskiego, zapewniając bezpieczne warunki przewozu i opiekę nad dowożonymi uczniami. Po przeprowadzonej likwidacji uczniowie zamieszkali na terenie gminy Sokolniki, jak również w gminach ościennych będą mieli zapewniony transport, realizowany tak jak dotychczas – na podstawie porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego. Dowóz będzie odbywał się autobusem Mercus MB Sprinter z 2017 r., który wyposażony jest w windę do wózków i 19 miejsc siedzących. Dowóz będą realizowali doświadczeni pracownicy Urzędu Gminy w Sokolnikach – tj. kierowca i opiekunka. Dzieci, jak dotychczas, będą wsiadać do autobusu spod domu, a wysiadać na parkingu bezpośrednio przed głównym wejściem do budynku szkoły. Rozszerzenie lokalizacji prowadzenia zajęć o dotychczasowy budynek zapewni uczniom niezmiennie warunki – w tym czas dojazdu i odwozu nie ulegnie zmianie.

PODSUMOWANIE

Wypowiedzenie przez Wójta Gminy Sokolniki porozumienia z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie przekazania przez Powiat Wierzuszowski Gminie Sokolniki zadania publicznego z zakresu edukacji polegającego na założeniu i prowadzeniu publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2019, poz. 2582) było spowodowane wysokimi kosztami prowadzenia tej placówki, a co za tym idzie brakiem środków finansowych w budżecie Gminy i znacznymi trudnościami związanymi z pozyskiwaniem nowych uczniów, którzy pobierają naukę w szkołach masowych z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi. Taka sytuacja powoduje, że Gmina ze względu na brak dostatecznych dochodów własnych nie może zaspokajać podstawowych potrzeb mieszkańców Gminy, w oczekiwanym zakresie (między innymi prowadzenia klubu dziecięcego, rezygnacja z zajęć łączonych w innych szkołach, zwiększenia godzin biblioteki i świetlicy, wydłużenie czasu pracy przedszkoli, czy zatrudnienie pomocy nauczyciela w przedszkolach i wiele innych).

Brak obowiązującego porozumienia w zakresie prowadzenia szkoły specjalnej spowoduje, że gmina Sokolniki z dniem 1 września 2024 r. nie będzie miała prawnej możliwości prowadzenia tej placówki, a co za tym idzie wydatkowania środków publicznych, w tym środków własnych Gminy nie będzie możliwe z uwagi, iż jednostki samorządu terytorialnego nie mają pełnej swobody w planowaniu i dokonywaniu wydatków ze swoich budżetów (brak podstaw prawnych). Niezlikwidowanie Szkoły Podstawowej Specjalnej w Tyblach z końcem roku szkolnego 2023/2024 doprowadzi do deliktu, w którego efekcie może dojść do naruszenia dyscypliny finansów publicznych lub całkowitego paraliżu placówki, czego gmina z całą stanowczością zamierza uniknąć, dokonując zmian przedstawionych w niniejszym uzasadnieniu.

Wszyscy uczniowie likwidowanej szkoły będą mieli możliwość kontynuacji nauczania w Szkole Podstawowej im. 32 Eskadry Rozpoznawczej Lotnictwa Armii „Łódź” w Walichnowach w oddziałach specjalnych. Dzięki równoczesnemu przekształceniu szkoły w Walichnowach w zakresie utworzenia dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w budynku po likwidowanej szkole specjalnej, uczniowie nie zmienią miejsca realizacji zajęć, do którego niewątpliwie są przyzwyczajeni. Również każdy nauczyciel zatrudniony w likwidowanej szkole znajdzie zatrudnienie w Szkole Podstawowej w Walichnowach, zachowując te same warunki pracy i wynagrodzenia, w tym wszystkie należne im dodatki. Gmina Sokolniki zapewni również dowóz uczniów do szkoły na tych samych warunkach, co dotychczas.

Likwidacja szkoły pozwoli Gminie na kontynuację nauczania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także na oszczędności wynikające chociażby z braku konieczności zatrudniania dyrektora szkoły. Taka struktura stworzy możliwość rozszerzenia oferty edukacyjnej dla dzieci zamieszkałych na terenie gminy Sokolniki.

Mając na względzie powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

WÓJT GMINY SOKOLNIKI

Sylwester Skrzypek